

D. 290 F

TÜRK - İSLÂM MEDENİYETİ AKADEMİK ARAŞTIRMALAR DERGİSİ

Yılda iki kez yayınlanan ulusal ve uluslar arası hakemli bir dergidir.

Editör:

Prof. Dr. Mehmet AYDIN

Editör Yardımcısı:

Yrd. Doç. Dr. Ahmet ARAS

Yayın Sekreteryası:

Yrd. Doç. Dr. Ahmet ARAS
Yrd. Doç. Dr. Mehmet ŞAHİN
Yrd. Doç. Dr. Dicle AYDIN

Sayı: 4

KONYA - 2007

TÜRKÇE İNTERNET SİTELERİNDEKİ MİSYONERLİK FAALİYETLERİNİN YENİ BOYUTU¹

Yrd. Doç. Dr. Ahmet ARAS²

ABSTRACT

A NEW APPROACH TO THE WEB PAGES FOR MISSIONARY ACTIVITIES

It is a fact that internet has become an important platform for the religious and missionary activities. Although religious terminology seems to be dominant on such web pages, for me, missionary and political goals are more important. Some of these sites just transfer or objectively present religious concepts and notions. This is a proper approach because every person is free to learn his faith. However, some other sites (which are more than the formative ones) belong to religious sects or groups. They are financed by missionary teams just for religious propaganda. The main objective in such sites is not to communicate the messages directly. Their risk for is that they generally aim to eliminate our national and religious values and weaken our cultural values, which are the base of our unity. Faith and ethnicity are abused here and thus a destructive aim comes to fore in the long run.

İnsanlık tarihinin en önemli belki de gelecekte bu çağa adını verecek buluşu bilgisayarlardır. 1950'li yıllarda kullanılmaya başlanan bilgisayarın 1980'den itibaren kişisel bilgisayar şeklinde üretimi, kullanımını ve yaygınlığını da gelişim hızından daha hızlı bir şekilde artırmıştır. Bilgisayarların birbiriyle bağlantılı kullanımından hareketle ortaya çıkan internet ise 1990 'dan itibaren hızla gelişmiştir. Bugün internet üzerinden birçok bilgisayar birbiriyle bilgi alışverişi yapabilmektedir. Kıtalararası haberleşme artık kapı komşumuzla haberleşmemizden daha kolay hale gelmiştir. Sanıyorum bankacılık işlemleri, Mektup ve posta işleri, alışverişler, radyo, televizyon, gazeteler, dergiler, makaleler ve daha birçok geçmişte var olan, bugün yavaş yavaş azalan bazı alışkanlıklarımız da gelecekte yok olacak, yerini tamamen bu internet sistemine bırakacaktır.

Dini sahada da internet geçmişten bu yana insanları kendi saflarına katma çabasında olan dinlerin tanıtımında ve misyonerlik faaliyetlerinde önemli bir konuma gelmiştir. Dini terim ve kavramların çoklukla kullanıldığı, oysa siyasi

¹ Bu çalışma Çanakkale 18 Mart Üniversitesi'nin 15-17 Nisan 2005 tarihinde düzenlediği "Türk Dünyası'nda Misyonerlik Sempozyumu" nda tebliğ olarak sunulmuştur.

² Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dinler Tarihi Öğretim Üyesi.

yönünün daha önde olduğunu düşündüğüm misyonerlik faaliyetleri internet aracılığıyla yeni bir boyut kazanmıştır.

Bugün Hıristiyan nüfusunun yoğun olduğu Avrupa ve Amerika'daki var olan kiliselerin büyük çoğunlunun birer web sitesi vardır. Bunun dışında birçok kurum ve Hıristiyan cemaatinin de bu tür siteler kurdukları bilinmektedir. Sayfalar sadece anadilde hazırlanmayıp aynı anda birçok dile dönüştürülmektedir. Artık insanlar, kutsal kitap metinlerine, bunlar üzerine yapılan yorumlara, ihtiyaç duydukları kitap, kaset, filimlere, hatta günlük bazı problemlerini çözecek cevaplara internet siteleri ile ulaşmaktadırlar. Ülkemizde de durum farklı değildir. Yaş ortalaması oldukça genç diyebileceğimiz, çoğunluğu en az lise ve üniversite eğitimi almış böylesi bir topluluk, misyonerlerin onlarca yıldır oluşturmaya çalıştıkları hazır bir toplumdur.

İnternet üzerinde faaliyet gösteren sitelerin bir kısmı dinsel düşüncenin sadece aktarıldığı, tanıtıma yönelik sitelerdir. İnsanların inançlarını en doğru şekilde öğrenmesi ve öğretmesi tabii hakkıdır.³ Anayasamızın 26 ncı maddesinde de " *Herkes düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir*" denilmektedir.⁴ Bu amaç doğrultusunda faaliyet gösteren internet sitelerini biz, toplumsal yaşama katkıda bulunan hizmet siteleri olarak değerlendiriyoruz. Fakat çoğunluğu oluşturan diğer gurup, misyonerler tarafından oluşturulmuş dinsel düşüncenin propaganda malzemesi yapıldığı internet siteleridir. Buradaki amaç hedefteki insanlara dinsel mesajın ulaştırılması değil, toplumsal birlik ve beraberliğimizi sağlayan dini ve milli değerleri yıkmak, kültürel yapıda çatlaklar oluşturmaya çalışmaktır. Bunun için Hıristiyan geleneğinden kaynaklanan belirli metodlar kullanılarak Hıristiyan dinsel değerlerin yayılması ve diğer insanların Hıristiyanlaştırılması için sistematik aktivitelerde bulunmaktadır.⁵ Eğitim ve kalitesi devamlı eleştirilmekte, bu hususta çeşitli sebeplerle yeterli eğitimi alamayanlar üzerinde etkili olmaya çalışılmakta, İnanç ve etnik köken gibi konular istismar edilerek uzun vadede devleti parçalamaya yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Kültürel dinamiklerimiz üzerinde, vatan sevgisi, bayrağa saygı, askerlik gibi kavramların içi boşaltılmaya çalışılmakta, en azından şüphelenmektedir.

Misyonerler tüm bu faaliyetler içerisinde "inanç özgürlüğü" kavramını dile getirmekte, faaliyetleri kanunlarla belirli olan diyanet kurumunun kapatılması gerektiği noktasına kadar varabilmekte ve inanç özgürlüğüne kendilerinin yeterince sahip olmadığını, Avrupa Birliği uyum yasalarının kendilerine bu alanda büyük serbestlikler tanıdığını vurgulamaktadırlar.⁶ Bugünkü kanunlara

³ Gündüz, Şinasi: Misyonerlik, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara-2005,s.24-25.

⁴ T.C. Anayasası, Madde 26, Yayına hazırlayan: Av.Süha Salan, s:28, İstanbul-2003.

⁵ Gündüz: a.g.c., s.18

⁶ <http://www.hristiyan.net>.

göre herkesin inancını seçmekte özgür olduğunu, cemaat oluşturabileceklerini, beraber ibadet edebilecekleri kilise açma serbestlikleri olduğunu, inançlarını rahatlıkla yayabileceklerini belirtmektedirler. Fakat "Milli güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, cumhuriyetin temel nitelikleri, devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğüne yönelik... özel ve aile hayatına zarar verici şekilde hürriyetlerin kullanılmayacağı" 'nu belirten yine anayasanın 26 ncı maddesinin devamındaki cümlelerden hiç söz edilmemektedir.

Bugün artık, hemen her konuda ifade edilmek istenenler internet sitelerinde yayınlanmaktadır. Misyonerlik faaliyeti içerisindeki Türkçe internet sitelerinin birçoğu birbiriyle bağlantılı bir şekilde oluşturulmuştur. Herhangi bir sitenin ziyaretçisi bir konu veya adres kutusuyla bir başka siteye de rahatlıkla ulaşabilmekte, ziyaretçi yoğun bir şekilde etki alanına çekilmeye çalışılmaktadır.

İnternet sitelerinin açılışı:

Çoğunluğunu meraklı kişilerin oluşturduğu internet gezgincileri için önemli olan ve o sitede tutunmalarını sağlayacak şey sayfaların açılışıdır. İlk anda kişiyi etkileyebilecek cümleler ziyaret edenin o sayfada daha çok kalmasına sebep olacaktır. *Aydınlanmak isteyenlere⁷, Tanrı'yı bulmak nedir? ⁸, İncil ile ve İsa Mesih ile ilgili tüm bilgiler⁹, İsa'da bulduğumuz yeni yaşam¹⁰, Sevgi¹¹ Tanrı sizi seviyor mu? ¹², Renkler solmasın kültürler ölmesin¹³, Kurtuluş müjdesi¹⁴, kurban kesmek¹⁵, Gelecek Dünyamız için ne saklıyor¹⁶, Nasıl Hıristiyan olabilirim¹⁷, Tanrı beni seviyor mu? ¹⁸, Bedava İsa filmi ¹⁹...ve daha onlarca.*

Sayfalar içerik yönünden de oldukça zengindir. Biz burada Hıristiyanlık ve İslamiyet açısından neler bulunduğuna değineceğiz.

1-Hıristiyanlık: Nasıl Hıristiyan olunacağı sorusunun ardından İsa'ya ve Çarmıha bakışın nasıl olması gerektiği Hıristiyan bakış açısıyla değerlendirilmektedir.²⁰ İsteyen ziyaretçilerin üye olabilecekleri ve chat'leşme imkânının sunulduğu sütunların amacı öncelikle arkadaş arayan ve yalnız kişileri siteye ve zamanla Hıristiyanlığa ısındırmaktır. Hıristiyan ilahilerine de

⁷ www.yenivasam.com

⁸ http://www.wmpress.org/hkg_text/turkish.htm

⁹ <http://www.incil.8m.com/>

¹⁰ www.kutsalkitap.org

¹¹ www.agapeturk.com

¹² www.davsofvengeance.com/language/turkish/dgely_turkish.htm

¹³ www.survaniler.com

¹⁴ <http://www.anadolukilisesi.com>

¹⁵ <http://members.tripod.com/>

¹⁶ <http://www.domini.org>

¹⁷ <http://www.kmk.ourfamily.com>

¹⁸ <http://www.familyradio.com>

¹⁹ Hemen hemen tüm sitelerde sayfa köşesinde bulunan bir logodur

²⁰ www.isamesih.org

sitelerde yer verilmiştir. Bunlar bedava indirilebilmekte ve cd'ye kaydedilebilmektedir.²¹ Yine hepsi propagandaya yönelik bazı filimler; Tutku (İsa'nın Çilesi), Mesih İsa'nın Yaşamı, Yaratılıştan Sonsuzluğa, Nuh Tufanına Bilimsel kanıt, Zakay, bedava istenebilmekte, bunun için ziyaretçinin adres ve e-mail'i belirlenmektedir.²² Dua etmek isteyenler için dua sayfaları²³, okumak veya yararlanmak isteyenler için Kitabı mukaddes yazılı ve isteyenlerin dinleyebileceği mp3 formatında tam metin halinde sunulmuştur.²⁴

Ayrıca Hıristiyanlık ve Kilisenin tarihinden bahseden kitaplar yanında ücretsiz olarak indirilmesi mümkün olan: Yaşama giden yol, Kutsal kitabın değiştirildiği, Eski Ahit'in kendi kendini kanıtlaması, İncilin kendi kendisini kanıtlaması, Tanrı'nın kitabı Mukaddesini red etmek büyük günahdır, İsa Mesih'in beden alması, Tanrının hakimiyeti, Kur'anı inceledikçe şu sonuçlar ortaya çıkıyor, Barnaba İncili nedir?, İznik Konsilinde ne oldu?... gibi onlarca kitap ve ; Üçlü birlik, Kurban nedir, kitabı mukaddes Tanrı sözüdür, Kur'andaki bazı çelişkiler, Kurandaki bilimsel hurafecilik... gibi makaleler bulunmaktadır.

Genel olarak baktığımızda bu kitap ve makalelerin içeriğinin Hıristiyanlığı anlatmaktan çok misyonerlerin izlediği metotlar doğrultusunda İslamiyet ve Kur'an konusunda şüpheler oluşturmak, Hıristiyanlığı ise yüzyıllardır devam edegelen tartışmalı kelime ve kavramları üzerinde oluşmuş olumsuz yapıyı düzeltmeye çalışmaktır.

Türkçe yayın yapan gazetelerde özellikle misyonerlik ve misyonerlere yönelik çıkan her yazıya cevap vermeyi amaçlayan sütunlar vardır. Genelde bu tür aleyhte yazılanların insafsızca veya bilgisizce olduğu belirtilirken, aynı sayfalarda yer alan milli ve dini değerlere karşı hakaretler normal karşılanmaktadır.²⁵

İnternet sitelerinin ilk sayfalarında tartışma konularına ve tanıklıklar adı altında sözde Hıristiyan olanların açıklamalarına yer verilmekte fakat her iki kısımda da İslamiyet'i küçümseyen, hakarete varan ifadeler bulunmaktadır. Yine bu sayfalarda yabancı Hıristiyan web siteleri ile Türkçe Hıristiyan web sitelerinin adresleri verilmekte Türkiye'deki tüm kiliselerin adresleri, resimleri tarihçeleri, inanç turizmi adı altında buralara gezi düzenleyen bazı turizm acentalarına rahatlıkla ulaşılabilir.

2- İslamiyet ile ilgili sitelerde yer verilen bazı bilgilerde şöyledir: Kur'anı Kerim'in içerisinde çelişkiler olduğu, Kur'an'daki mucizelerin kaynağının Eski ve Yeni Ahit olduğu, Kur'an'ın bilimsel hurafelerle dolu bir kitap olduğu

²¹ <http://ivihaber.tripod.com/>

²² <http://www.hristiyan.net>

²³ <http://www.dua.tr.gs/>

²⁴ www.incil.tk

²⁵ www.kapsamgazetesi.com

belirtilmektedir.²⁶Hız. Muhammed'in(a.s.) hastalıklı ve psikolojik problemleri olan bir kişi olarak Kur'anı kendisinin yazdığı, Kutsal kitapların değişmediği oysa Kur'an'ın değiştiği²⁷ İslam'ın vahiy anlayışının yanlış olduğu²⁸ belirtilmektedir. İnternet sitelerinde İslamiyet'le Hıristiyanlık arası karşılaştırmalara sıklıkla rastlanılmaktadır. Hıristiyanlığın İslamiyet'le, mesela Tanrısal mükemmellik hususunda benzer yönlerinin olduğunu, kendilerinin de bir Allah'a inandığını söylemektedirler.²⁹ Fakat bunlar objektif anlatımlardan uzaktır. Mesela Kurban konusunu vahşet şeklinde gösterme çabasıdadırlar.

Misyonerlerin internet sitelerinde dikkatimizi çeken diğer hususlar şöyledir:

-Cep telefonları ile mesajlaşma ve haberleşme hizmeti verilmekte,bazı melodi veya logoların cep telefonuna indirilmesine izin verilmektedir. Bu şekilde kişilerle diyalog kurma şansı elde edilmektedir.³⁰

-Sitelere üye olunabileceği belirtilmekte, bunlarla ilgili formlar, üye olanlara ücretsiz misyonerlik amaçlı programların indirilmesine imkan verilmektedirler. Bu programların bazıları bilgisayar açıldığı zaman hemen internet bağlantısının kurulmasını sağlayacak dosyaları bilgisayara yüklemekte ve devamlı bağlantı sağlanmaya çalışılmaktadır.³¹

-Çeşitli fotoğraf sayfalarında; doğa, gezi ve eğlence yerleri, Kiliseler ve Hıristiyanlığı seçen kişilerin resimlerine yer verilmekte bunların arka plan olarak bilgisayara indirilebileceği belirtilmektedir.³²

-Hıristiyan müzik toplulukları tanıtılmakta, verdikleri konserler ve söyledikleri şarkılar hakkında bilgi verilmekte ve resimleri ve faaliyetleri anlatılmakta, müzikleri bilgisayara kaydedilebilmektedir.

-Fakir ve yardıma muhtaç insanlarla ilgilenen bir yardım teşkilatı şeklinde görünerek misyonerlik yapmaktadırlar.³³

-Kadın hakları, Çalışan annelerin durumları ile ilgili sayfalar düzenleniyor, etnik ayrımcılık yapılarak Anadolu toprakları üzerinde yüzyıllardır huzur

²⁶ <http://www.islamacevap.net/>

²⁷ <http://www.domini.org/spear/korl.htm>

²⁸ www.agapeturk.com

²⁹ <http://www.aboutisa.com/Turk/shirk.htm>

³⁰ www.kutsalkitap.org

³¹ www.kiliseler.tk

³² www.agapeturk.com

³³ <http://www.seghea.com/pat/bible/turkish.html>

içerisinde yaşayan, hiçbir ayırımın gösterilmediği kadınlarımızın ezildikleri yaygarası yapılmaktadır.³⁴

-Miami İlahiyat Fakültesi tarafından Hıristiyan İlahiyat Eğitimi veren Hıristiyanlar için kurulmuş bir internet üzerinden, İstanbul Presbiteryen kilisesine bağlı olarak açık öğretim verilmekte, eğitim sonunda sertifika verilmektedir.³⁵

-Eğlence ve çocuk bölümlerinde tamamen Hıristiyanlık motifleri içeren yayınlara, oyunlara ve tiyatrolara yer verilmektedir.³⁶

-Müjde tv adıyla Türkçe ve Kürtçe (?) yayın yapan televizyon kanalı deneme aşamasında bulunmakta, internet üzerinden de seyretme imkanı verileceği söylenmektedir.³⁷

-Özellikle gençlerin yalnızların ilgisini çekecek, Arkadaş tavsiyeleri sayfaları, Hıristiyanlıkta evlilik, Flört döneminde nasıl davranılır? gibi konuları anlatan sayfalar oluşturulmuştur.³⁸

-Herkes açık dua sütunları vardır.³⁹

-Vaaz programları, İncil ve tefsir programları, Kutsal kitap çalışma ve araştırma adı altında ziyaretçilere sunulmaktadır. Sayfa açıldığı zaman fon müziği hemen devreye girmektedir.⁴⁰

-Ziyaretçi defterleri ile ziyaretçiler hakkında bilgi ve yeniden ulaşmayı sağlayacak bağlantılar oluşturulmaya çalışılmaktadır.⁴¹

SONUÇ

İnternet Sitelerindeki misyonerlik faaliyetleri ile ilgili olarak vermeye çalıştığımız bu kısa bilgiler bize şunu göstermektedir.

Bugün artık 1815 yılındaki gibi Anadolu'da matbaa kurarak, incil veya bazı mektupların, broşürlerin basımı ile uğraşılmamakta, ifade edilmek istenen herşey bu siteler üzerinden söylenmekte, meraklısının kendi bilgisayarına indirebileceği dosyalar hazır tutulmaktadır. Haftalık vaaz ve kilise korolarının

³⁴<http://www.vedidva.tr.gs/>;<http://www.incil.nl/artikel.html>;<http://www.seghea.com/pat/bible/turkish.html>

³⁵ www.twpc93.com

³⁶ <http://www.radvokumru.com/> ; www.agapeturk.com

³⁷ <http://www.incil.nl/artikel.html>

³⁸ www.kutsalkitap.org ; <http://www.vedidva.tr.gs/>

³⁹ <http://kilisemiz.cjb.net> ; www.kiliselertk.com

⁴⁰ <http://www.giriskapisi.net/> ; www.twpc93.com ; <http://www.radvokumru.com/> ; www.kiliselertk.com ; <http://www.vedidva.tr.gs/> .

⁴¹ www.kiliselertk.com ; www.agapeturk.com ; <http://www.vedidva.tr.gs/> .

ilahileri artık eskisi gibi kasetlerle dağıtılmamakta internet sitelerinde bulundurulmaktadır. Hıristiyanlığı tanıtın ve Etnik ayrımcılığa yönelik filimler bu sitelerden isteyenlere bedava gönderilmektedir.

XIX ncu yüzyıl ve sonrasında misyonerlerin Osmanlı İmparatorluğunun yıkılışında aktif rol aldıkları yaşadığımız acı bir gerçektir.⁴² Aynı gayretlerini Cumhuriyetin kuruluş yıllarında da sürdürmeye çalışmışlar, Atatürk bunu görmüş ve Anadolu içlerinde gerçekleşen faaliyetlere, açılan derneklere ve yapılan yayınlara izin vermemiştir. Türkiye Cumhuriyetinin yanında olan, devlete karşı bölücü ve yıkıcı faaliyette bulunmayan, gençleri birer av malzemesi olarak görmeyen Süryani, Yahudi, Türk Ortodoks gibi gayri müslimlerin varlıklarını devam ettirebilmeleri için de destek olunmuştur.

Yasaklar artık yarar sağlamamakta tam aksine merakı da artırmaktadır. Bugün bu yıpratıcı bölücü ve yıkıcı yayınlara karşı yapabileceğimiz devlet ve sivil toplum kuruluşları olarak birlikte çalışarak, yine medya ve internet aracılığıyla radyo ve tv kanallarında alternatif programlar yayınlamaktır. Özellikle internet dünyasında oluşturulan sitelerde yaptığımız yayınları yazılı olarak, verdiğimiz konferansları görüntülü olarak veya en azından resim sayfaları oluşturarak, alternatif oyun programları ile aile sayfaları hazırlayarak birlik ve beraberliğimizi koruyabiliriz. Konya'da son 4 yıl içerisinde 93 tane internet cafe açılmış bulunmaktadır.⁴³ Çoğu gençlerden oluşan ziyaretçilerin bir kısmı oyun için çoğu boş vakit geçirmek, için gelmektedir. Eğer bu gençleri bizler yönlendiremez ve eğitemezsek, geleceğimizden nasıl emin olabiliriz?

HİRİSTİYANLIK VE MİSYONERLİKLE İLGİLİ

TÜRKÇE YAYIN YAPAN BAZI WEB SİTELERİNİN ADRESLERİ⁴⁴

<http://www.acctr.org/>

www.adenyayincilik.com

<http://www.agapeturk.com>(Kocamustafa PaşaKilisesi)

<http://www.alodua.com/>

<http://www.aloincil.com>

<http://www.anadolukilisesi.com>

<http://www.anadolukatolikkilisesi.org/theofilos/>

⁴² Gündüz:a.g.e., s.58-59.

⁴³ Bu rakam 2005 yılı Konya Büyükşehir Belediyesi kayıtlarından alınmıştır.

⁴⁴ Not: Bazı sayfalar zaman içerisinde kapanmakta veya adres değiştirmektedir. Bu adreslerin tespitinde İnternet dışında yararlandığımız diğer kaynaklar: Türkiye'de Misyonerlik faaliyetleri (İsav.yay.)-2004; Şerif Bayrak :İnternet siteleri ve misyonerlik faaliyetleri- 2004 ; Numan Malkoç: İstanbul'daki Protestan Kiliseler-1999.

<http://answering-islam.org.uk/Turkish/index.html>
<http://www.antalyaincilkilisesi.tk>
www.armenianpatriarchate.org.tr
<http://www.ayiosyeorgioskilisesi.8m.com>
<http://azizeterezakilisesi.net/>
<http://www.babaocagi.org>
<http://www.bbie.org/turkish/index.html>
<http://www.besiktaskilisesi.org/>
<http://www.bodrumkilisesi.tk/>
<http://www.bolsohays.com> (İst.Ermenileri tanıtıyor)
<http://www.bursakilisesi.com/> (Bursa)
<http://www.christianity.gr/newspaper/index.php?lang=tur>
http://www.carm.org/islam/grid_Turkish.htm
<http://www.come.to/isa.mesih>
<http://christiananswers.net/turkish/bible-tr/home.html>
<http://www.churchizmir.org/> <http://christianturks.sitemynet.com/>
<http://www.cinquepani.it/turk/turco.htm>
<http://www.circassiancanada.com/tr/indexa.htm>
http://www.daysofvengeance.com/language/turkish/dgly_turkish.htm
<http://www.domini.org/spear/kor1.htm>
<http://www.dua.tr.gs/> (Bodrum Lütuf Kilisesi)
<http://www.estopluluk.org/> (Eskişehir)
<http://efeskilisesi.tripod.com/dpdolu3.htm>
<http://www.ecupatriarchate.org/> (İstanbul Fener Patrikliği, sayfa İngilizce,Türkçe yok!)
<http://worldwide.familyradio.org/tr/>
<http://www.funet.fi/pub/doc/bible/html/turkish>
<http://geocities.com/mormonturk2002/>
<http://www.geocities.com/tttorius> (İncil)
<http://www.geocities.com/Heartland/Valley/2010/>
<http://www.giriskapisi.net/>
<http://www.gnmmujde.com>
<http://www.gospelcomics.com/turkish>

<http://www.greatcom.org/laws/turkish/>
<http://historicalsense.com/Archive/isa1.htm>
<http://www.hiristiyankk>
<http://www.hiristiyanklar.kk>
<http://www.hiristiyanklik.kk>
<http://hristiyanklik.tripod.com/>
<http://www.hristiyank.net>
<http://www.hyeter.com/link.asp?Id=6> (Ermeni kilisesine bağlı linkler)
<http://home.scarlet.be/~sp106334/> (Brüksel Kilisesi)
<http://home.tr.net/yavuzkapusuz/>
<http://www.incil.kk>
<http://www.incil.com>
<http://www.incil.de/>
<http://www.incildinle.org/>
<http://www.incil.8m.com/> (Latin Kat. Kilisesi)
<http://www.incilturk.kk>
<http://incilturk.com/>
<http://www.incil.nl/>
<http://www.isaislam.com/turkish.htm>
<http://www.isaiahsix.com/turkey/home.html>
<http://www.isamesih.org>
<http://isamesihveincil.8m.com/index3.html>
<http://www.isamesihkilisesi.org/> (İzmir)
<http://www.isamesih.info>
<http://www.istanbulyeniyasam.org/>
<http://www.islamacevap.net/>
<http://www.isaislam.com/turkish.htm>
<http://www.isa-Mesih.com>
<http://iyihaber.tripod.com/> (Adana)
<http://www.jcsm.org/StudyCenter/turkish/>
<http://www.kampusweb.com/>
<http://www.kapsaingazetesi.com>

<http://www.kartereo.com/>
<http://www.katolikkilisesi.com/>
<http://www.katolik.com.tr.tc>
<http://www.kilise.net.tr.tc> (Üsküdar)
<http://www.kilise.tr.gs/> (Türkçe Hristiyanlık Arşivi)
<http://kilisemiz.cjb.net>
<http://www.kitabimukaddes.com/>
<http://www.kurtulus.org>
<http://www.kiliseler.tk>
<http://www.kilise.netfirms.com/>
<http://www.kiliseturk.com/>
<http://www.kitabimukaddes.com/> (yapım aşamasında)
<http://www.kmk.ourfamily.com/> (Keçiören)
<http://kralkayra.sitemynet.com/> (Yapım Aşamasında)
<http://www.kucak.org/index.html> (Ankara,Çocuk Derg.,İng.)
<http://www.kutsalkitap.org>
<http://kutsalkitap.isamesih.org/kutsalkitap/>
<http://www.kutsalkitap.tk/>
<http://www.kutsalkitap.com>
<http://www.kutsalkitap.nl/>
<http://www.lifeagape.org/turkish/>
<http://www.lighthouseic.org/> (Işık Kilisesi, İzmir'de)
<http://www.mavikilise.com/>
<http://www.mersinkilisesi.com/> (Mersin Latin Katolik kilisesi)
<http://www.meryemana.net/merye/tr/index.php>
<http://mesih.org/>
www.mormonum.org/
<http://www.mujde.nl/menu/index-tr.htm>
<http://www.mujde.org/>
<http://www.nedenisa.com/>
<http://www.otmaroehring.de/15228.html> (Almanya ,Ortadoğu için hazırlanıyor)
http://www.padrepio.catholicwebsites.com/TUR/TUR_index.htm

<http://www.presbiteryen.org/index2.htm> (Kadıköy Presbiteryen Kilisesi)
<http://www.protestan.org>
<http://www.protestankilisesivakfi.org>
<http://www.sevgiyayinlari.com/>
<http://www.radyo12.com/radyo12/>
<http://www.radyokumru.com/>
http://www.radyokumru.com/start_webradio.htm (radyo yayını yapılmaktadır.)
<http://www.radyokumru.com/start.htm> (tv yayını yapılmaktadır)
<http://rumkatkilise.org/> (İstanbul Ayatriada Kilisesi İngilizce)
<http://www.seghea.com/pat/bible/turkish.html>
<http://www.sevgiyayinlari.com/> (Şu an kapalı)
<http://www.suryanikadim.org>
www.suryaniler.com
<http://www.suryanilik.com/iletisim.htm>
http://www.giriskapisi.net/link.php?pageNum_sites=1&totalRows_sites=31&tur=site
www.stpaulcc-turkey.com ; <http://www.antalyachurch.org/> (Antalya-İngilizce)
<http://www.tagnet.org/anotherviewpoint/Daniel/Turkish/>
<http://www.unification.net/turkish/thc.htm> (Mooncu)
<http://www.webzinemaker.com/ortodoksluk/> (Ortodoksların)
<http://www.ways-of-christ.com/tr/>
http://www.wmpress.org/hkg_text/turkish.htm
www.whoisjesus-really.com/turkish/whoisjesus.htm
<http://www.yyyayinlari.com>
<http://www.yedidya.tr.gs/>
www.yeniyasam.com
<http://yeniyasam.tk>